

AKTUALITY

ZÁŘÍ 2020

Ropa zdražuje, těžební země by mohly svolat mimořádnou schůzku

Ceny ropy smazaly počáteční ztráty a vydaly se vzhůru. Nejprve měly vliv zprávy, že se američtí producenti po hurikánu Sally chystají obnovit těžbu. Poté začaly převládat zprávy, že Organizace zemí vyvážejících ropu a její spojenci, tedy skupina označovaná jako OPEC+, by mohli na říjen svolat mimořádný summit, pokud se situace na trhu zhorší. Podle zdroje agentury Reuters to avizoval saúdskoarabský ministr energetiky princ Abdaláziz bin Salmán.

Začátkem druhé poloviny září vykazovala severomořská ropa Brent růst asi o 2,4 procenta a prodávala se za 43,24 dolaru za barel. Americká lehká ropa WTI ve stejnou dobu přidávala 1,8 procenta na 40,90 dolaru za barel. Saúdský princ hovořil na uzavřeném zasedání OPEC+, které vedlo Rusko. Cílem setkání je zajistit lepší dodržování dohodnutých těžebních škrťů v důsledku klesajících cen ropy.

Podle tiskové zprávy a podle interního doporučení se na setkání nedohodly žádné změny ohledně současného cíle, tedy snížení produkce o 7,7 milionu barelů denně, což je zhruba osm procent celosvětové poptávky. Skupina OPEC+ snižuje produkci od ledna 2017, aby pomohla podpořit ceny a snížit globální zásoby ropy.

Trnitá ekostezka. Nové standardy zelenosti investic prověří až další finanční krize

Na finanční sektor dopadne rozsáhlá environmentální regulace, levně to nebude. Francouzská politička Léonore Moncond'huyová zažila v červnu fenomenální úspěch. Teprve třicetiletá členka strany zelených výrazně porazila dosavadního starostu města Poitiers Alaina Claeysse, který za socialistickou stranu řídil radnici tři předchozí volební období. Její úspěch je pouze ukázkou „zelené vlny“ v politice. Moncond'huyová například hned zastavila stavbu nové administrativní budovy, která nesplňuje standardy udržitelnosti, a chce také zamezit rozšiřování městské zástavby do krajiny, aby ochránila zemědělskou půdu.

Děni ve francouzských městech má obdobu v dalších členských státech i v aktivitách Evropské komise. Prostředky z masivního fondu obnovy, na němž se nedávno shodli představitelé sedmadvacítiky, mají do velké míry putovat právě na ekologické investice. Unie už nyní pracuje na standardech pro vydání „zelených“ a „sociálních“ bondů, které jí umožní půjčit si velkou část z celkových 750 mld. eur.

Evropa tak má nakročeno, aby se stala největším vydavatelem zelených dluhopisů na světě. Podle agentury S&P Global Ratings by objem dluhopisů vydaných sedmadvacítkou příští rok mohl dosáhnout 225 mld. eur. Přitom loni byly na celém světě vydány zelené dluhopisy v objemu 258 mld. eur. Využití toho se už chystají velcí hráči.

Důležitou součástí evropského snažení jsou i rozsáhlé zelené regulace, které mají zajistit, aby do environmentálních projektů šlo více peněz a také aby se více ekologicky chovaly samotné finanční společnosti. Finanční firmy, které spravují peníze pro své klienty, mají mít v EU od března příštího roku povinnost vyčíslovat a zveřejňovat, jaký mají jejich aktiva environmentální vliv. Regulace bude platit pro firmy působící v EU, ale má do budoucna ambici fungovat globálně. Je to první velký regulační krok v rámci evropské klimatické agendy a týká se odvětví správy aktiv o globální hodnotě 89 bilionů dolarů. Cílem je zajistit dostatek peněz, aby se starý kontinent stal do roku 2050 klimaticky neutrálním.

Z desítek požadavků, které figurují v současném evropském návrhu, by měli správci peněz v reportech přesně uvádět například uhlíkovou stopu svých investic, spotřebu energie z neobnovitelných zdrojů v GW hodinách ve váženém průměru, celkové množství m³ vody, která z firem neputuje do čistíren, či podíl investic s negativním vlivem na ohrožené druhy.

OECD zlepšila výhled vývoje ekonomiky, letos čeká propad světového HDP o 4,5 %

Globální ekonomika v letošním roce klesne o 4,5 %, předpověděla ve středu v aktualizovaném výhledu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). V červnovém výhledu prognózovala šestiprocentní propad. Světové hospodářství se z dopadů pandemie nemoci covid-19 vzpamatovává rychleji, než se čekalo ještě před několika měsíci. Podle OECD k tomu přispívá zlepšení výhledu pro dvě největší ekonomiky světa, tedy USA a Čínu.

Jestliže se zamezí nekontrolovanému šíření koronaviru, hospodářství se příští rok vrátí k růstu a zpevní o pět procent, uvedla OECD. V červnu na příští rok prognózovala růst hrubého domácího produktu světa o 5,2 %. OECD zároveň varovala, že výrazný nárůst počtu případů nákazy nebo přísnější opatření učiněná proti jejímu šíření by mohly výhled na rok 2021 zhoršit, a to o dva až tři procentní body.

Organizace ve své předpovědi vycházela z předpokladu, že se budou nadále vyskytovat místní ohniska nákazy, proti nimž se však bude postupovat na lokální úrovni, a že vakcína bude široce dostupná na sklonku příštího roku. Kroky vlád a centrálních bank na podporu domácností a firem podle OECD pomohly odvrátit ještě výraznější pokles globální ekonomiky, a mělo by se v nich tudíž pokračovat.

Zlepšený výhled světové ekonomiky nicméně skrývá markantní rozdíly mezi ekonomikami USA, Číny nebo Evropy, které si vedou dobře, a stavem hospodářství v Indii, Mexiku a Jihoafrické republice. Tyto země totiž mají problém dostat šíření koronaviru pod kontrolu. Čína, která se s pandemií začala potýkat nejdříve, je jediným státem skupiny velkých ekonomik G20, který letos vykáže hospodářský růst. Činit by měl 1,8 %. V červnu OECD očekávala v případě Číny pokles o 2,6 %. Organizace zlepšila i výhled největší světové ekonomiky, tedy Spojených států. Jejich hospodářství letos podle OECD klesne o 3,8 %. V červnu organizace čekala propad téměř dvojnásobný, o 7,3 %.

Rozlučme se s nekonečným růstem, říká ekonom Sedláček. Mít se stále stejně podle něj není špatné

Vláda zavádí nová celoplošná opatření, ale premiér Andrej Babiš (ANO) ujišťuje, že další zastavení ekonomiky se i přes horšící epidemiologickou situaci nechystá. „V žádném případě to není vyloučené, byť ne asi v tom rozsahu jako na jaře,“ nesouhlasí ekonom Tomáš Sedláček.

„Na jaře jsme to přehnali, ale bylo to dobře, že jsme to přehnali. V situaci, kdy se neví, co se bude dít – a tenkrát to vypadalo velice strašidelně – tak i pro ekonomiku bylo rozumnější, aby se pacient uzdravil, než aby chodil do práce s nedoléčenou nemocí,“ připodobňuje ekonom ČSOB. Nyní je prý ale situace jiná a kroky vlády se mu zdají zbrklejší než na jaře: „Rouška je to nejmenší, co můžeme udělat. Rodiny se budou moci dále vídat, ekonomiku to nezastaví, ale pravděpodobně může pomoci.“

Ministerstvo financí koncem srpna uvedlo, že propad hospodářství se v létě zpomalil a jsme na dobré cestě. „Měli bychom se rozloučit s tím, že se věci neustále lepší. Jsem sice optimista, ale můj optimismus je menší než ekonomického mainstreamu, který v růstu vidí předpoklad zdravého vývoje společnosti,“ podotýká Sedláček. „Kdybych vám řekl, že budete celý život žít ve stejném blahobytu, tak to není tak špatné,“ ve všech měřitelných ukazatelích se máme totiž lépe než před 100 lety. Poukazuje i na takzvaný index štěstí, na kterém je Česko na 20. místě ve světě.

Zdroje: Euro.cz, Investiční web, iRozhlas